

Aan decentrale cao-partijen

Den Haag : 30 juni 2021
Ons kenmerk : S.A.21.76290
Betreft : evaluatie PAWW-regeling en vervolg

Geachte heer, mevrouw

De huidige verzamel-cao's voor de Private Aanvulling WW en WGA lopen op 1 oktober 2022 af. In dat verband is in 2017 afgesproken dat de Stichting van de Arbeid de regeling uiterlijk 1 juli 2021 zal evalueren. Met het oog op de voorbereidingen ten behoeve van een verlenging of het tijdig niet verlengen door cao-partijen, is destijds besloten de evaluatie ruim een jaar voor expiratedatum af te ronden.

Ten behoeve van de evaluatie hebben de bij de Stichting van de Arbeid aangesloten organisaties onder meer een inventarisatie onder de eigen bestuurders en cao-onderhandelaars gehouden hoe aangekeken wordt tegen de PAWW-regeling aan de hand van een gemeenschappelijk opgestelde vragenlijst. Ook is gekeken naar de uitgangspunten die in 2017 ten grondslag hebben gelegen aan het besluit om via verzamel-cao's en een centraal fonds (in casu de Stichting Private Aanvulling WW en WGA - SPAWW) een landelijke faciliteit te bieden aan cao-partijen. De bevindingen van deze inventarisatie alsmede informatie over de vervolgstappen richting de expiratedatum van de verzamel-cao's (1 oktober 2022) treft u hieronder aan.

SPAWW heeft een eigen onderzoek laten uitvoeren onder stakeholders naar de verschillende uitvoeringsaspecten. Deze zal terug te vinden zijn op de website www.spaww.nl.

Bevindingen evaluatie

- ***Algemeen***

In algemene zin komt de Stichting van de Arbeid tot de conclusie dat na het nemen van alle juridische en bestuurlijke hobbels om tot een landelijke faciliteit te komen, het bestuur van SPAWW veel werk heeft verzet en een forse prestatie heeft geleverd om de daadwerkelijke uitvoering van cao-afspraken ten aanzien van het 'derde WW-jaar' mogelijk te maken. Ondanks de aanloopproblemen – die zich vooral vanwege het nieuwe juridische construct manifesteerden en vanwege bestuurlijke keuzes (zoals voor uitsluitend digitale communicatie met werkgevers en werknemers) – is er nu een uitvoeringsorganisatie die in staat is de deelname van cao-partijen aan de private aanvulling van de WW en WGA te implementeren. Inmiddels zijn er ruim 2,2 miljoen werknemers en ruim 80.000 werkgevers aangesloten bij de PAWW-regeling. Wel blijven er – zoals het bestuur van SPAWW zelf ook aangeeft naar aanleiding van het rapport van Improof Research – verbeterpunten in de uitvoering mogelijk teneinde cao-partijen dan wel individuele werkgevers en werknemers verder te ontzorgen. Het is daarom voor de Stichting van de Arbeid van belang, in ieder geval voorlopig, betrokken te blijven bij SPAWW.

- ***Uitgangspunten***

In de brief van 10 mei 2017 heeft de Stichting van de Arbeid destijds aan cao-partijen aangegeven overeenstemming te hebben bereikt over een centraal fonds (SPAWW) dat de uitvoering van de private aanvulling WW en WGA ter hand zou nemen door middel van verzamel-cao's. Daarbij zijn vijf uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan nu bekeken is of hieraan voldaan is.

- *Het centraal fonds met verzamel-cao's is alleen bedoeld voor de afspraak over de private aanvulling van de WW en WGA. Het is niet de intentie een dergelijke opzet uit te breiden naar andere cao-afspraken.*

Constatering:

De Stichting van de Arbeid constateert dat het construct van de verzamel-cao's niet is toegepast op andere cao-afspraken dan waarvoor SPAWW is opgericht.

- *De werknemer betaalt de bijdrage (uit het brutoloon) voor het private deel van de WW en WGA (24 tot 38 maanden en aanvulling voor verminderde opbouw) zonder dat deze verhaald wordt op de werkgever; de werkgever betaalt de premie voor het publieke deel van de WW (tot 24 maanden met verminderde opbouw).*

Constatering:

De bijdragen voor de PAWW-regeling wordt altijd ingehouden op het brutoloon van de werknemer en derhalve komt de bijdrage ten laste van de werknemer. De Awf-premie komt (wettelijk) ten laste van de werkgever. In een incidenteel geval geeft de werkgever een brutovergoeding aan de werknemer ten behoeve van de PAWW-bijdrage maar dit is onderdeel van het totale arbeidsvoorwaardenpakket.

- *In de uitvoering zullen de administratieve lasten voor werkgever en werknemer zo beperkt mogelijk worden gehouden.*

Constatering:

Binnen de juridische mogelijkheden en de rechtmatigheid van de uitvoering, constateert de Stichting van de Arbeid dat het beperken van de administratieve lasten vooral in het begin - vanwege het nieuwe juridische construct van de verzamel-cao's - een continu leerproces is geweest. De Stichting van de Arbeid heeft waargenomen dat het bestuur van SPAWW hier veel effort in heeft gestopt. Het werken met verzamel-cao's was niet alleen voor de uitvoeringsorganisatie maar ook voor cao-partijen een nieuw fenomeen, waardoor administratieve belasting (vooral in het begin bij de aanmeldingen) niet altijd als licht wordt en is ervaren. Hoewel al veel stappen zijn ondernomen, blijven veel werkgevers onderdelen als de aanmelding, de periodieke aangifte en afdracht van de bijdrage als een (extra) administratieve last beschouwen. Het blijft daarom van belang om verdere ontzorging van cao-partijen, werkgevers en werknemers te blijven nastreven en lering te trekken uit opgedane ervaringen.

- *De uitvoering zal gemonitord worden op werkbaarheid en doelmatigheid, ook in de toekomst.*

Constatering:

De centrale werkgevers- en werknemersorganisaties nemen deel aan een klankbordgroep van SPAWW waarin met grote regelmaat de verschillende onderdelen van de uitvoering door SPAWW besproken worden. Indien wenselijk en mogelijk heeft dit in de afgelopen jaren geleid tot aanpassingen in de werkwijze van SPAWW. Via dit overleg konden signalen van cao-

partijen, werkgevers en werknemers worden besproken en opgepakt. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het bestuur van SPAWW de eindverantwoordelijkheid heeft voor de werkwijze en derhalve ook de besluiten tot aanpassingen en verbeteringen neemt.

- *Cao-partijen nemen vrijwillig deel zonder dat de werkingssfeer ten opzichte van die van de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao wordt uitgebreid.*

Constatering:

Bij de Stichting van de Arbeid zijn geen gevallen bekend waarbij de werkingssfeer van een verzamel-cao verder gaat dan de optelsom van de werkingssferen van 'reguliere cao's' die onderdeel uitmaken van die verzamel-cao en waarvan cao-partijen middels een 'Overeenkomst tot deelname' kenbaar hebben gemaakt aan te sluiten bij de PAWW-regeling.

- ***Inventarisatie cao-partijen en bestuurders***

Aan de hand van een gezamenlijk opgestelde (gesloten) vragenlijst hebben de bij de Stichting van de Arbeid aangesloten organisaties in eigen huis bij cao-partijen geïnventariseerd hoe cao-partijen – die uiteindelijk gaan over het al of niet deelnemen aan de PAWW-regeling - aankijken tegen het vervolg vanaf 1 oktober 2022. De resultaten van deze inventarisatie zijn als volgt samen te vatten.

- I. Bij de vakbonden beoogt men de PAWW-regeling vanaf 1 oktober 2022 voort te zetten. Bijna de helft van de deelnemende branches en ondernemingen beogen de afspraak verlengen, het grootste deel van de andere helft weet het nog niet en een beperkt deel wil niet verlengen. Degenen die willen verlengen zien het vooral als een structurele afspraak. Degenen die het nog niet weten hebben een kritische houding en/of wachten het komend (cao)overleg met bonden af.
- II. Er bestaat, in meerdere of mindere mate, behoefte om decentrale partijen niet alleen feitelijk op de hoogte te stellen van de resultaten van de evaluatie maar ook over de te ondernemen (vervolg)stappen richting 1 oktober 2022.
- III. Zowel onder werkgevers als onder de vakbeweging is een duidelijke behoefte om de betrokkenheid van de Stichting van de Arbeid bij de uitvoering door SPAWW voort te zetten. Hiermee blijft het mogelijk om problemen en signalen uit de praktijk over de uitvoering snel en op het juiste niveau met SPAWW te bespreken.
- IV. Een duidelijke meerderheid is voorstander van het handhaven van een uniforme PAWW-bijdrage en dus niet voor het differentiëren van de bijdrage naar werkloosheidsrisico of type contract.
- V. Een duidelijke meerderheid is geen voorstander van het uitbreiden van de PAWW-regeling met re-integratieactiviteiten zoals scholing, van-werk-naar-werk of herplaatsingsregelingen.

- **Conclusies**

De keuze om aangesloten te blijven of aan te sluiten bij de PAWW-regeling is aan decentrale cao-partijen, ook na 1 oktober 2022. Er is reden om aan te nemen dat een huidige cao-afspraken over de PAWW-regeling voor veel werknemers zal worden voortgezet. Daarmee is er ook een bestaansrecht voor de stichting SPAWW om de activiteiten te continueren.

De Stichting van de Arbeid hecht aan het continueren van de betrokkenheid bij SPAWW in de vorm van voordracht van leden van het bestuur en een regelmatig bestuurlijk overleg tussen SPAWW en de Stichting van de Arbeid. Daarnaast wordt ook een blijvende betrokkenheid bij de uitvoering zoals nu is vormgegeven via een klankbordgroep gewenst. Dit teneinde snel stappen te kunnen zetten indien zich in de uitvoering problemen manifesteren.

Wat betreft de regeling is er een duidelijke meerderheid voor het handhaven van een uniforme bijdrage en de regeling niet uit te breiden met re-integratieactiviteiten.

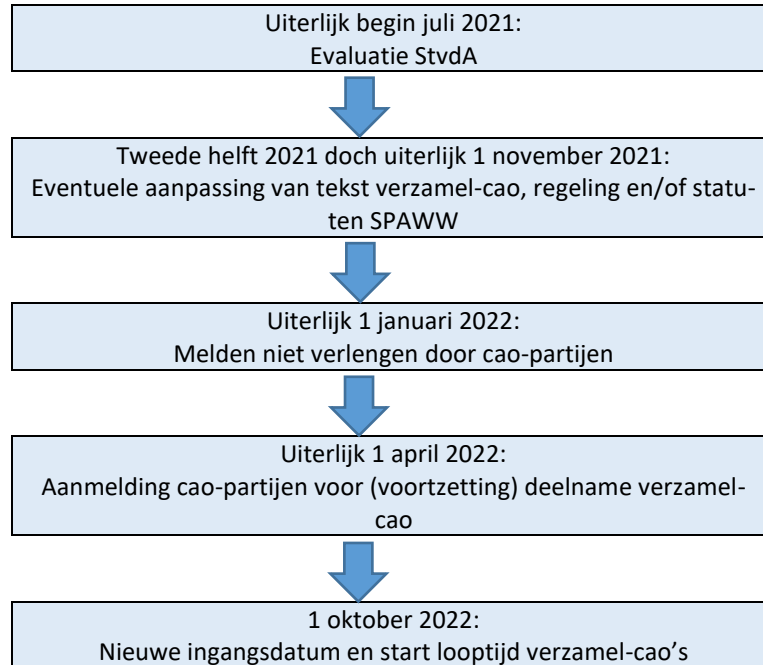
Vervolgstappen richting 1 oktober 2022

De Stichting Private Aanvulling WW en WGA (SPAWW) is het resultaat van de door de Stichting van de Arbeid in 2013 beoogde landelijke faciliteit voor cao-partijen om de WW en de loongereleerde uitkering van de WGA aan te vullen volgens de afspraak uit het Sociaal Akkoord van 11 april 2013. In de tekst van de verzamel-cao (artikel 13) is niet alleen aangegeven dat de regeling zou worden geëvalueerd maar tevens welke termijnen voor het vervolg gelden voor cao-partijen bij het aflopen van de vijfjarige verzamel-cao's waarin de afspraak over de PAWW-regeling voor sectoren is neergelegd.

Artikel 13: Looptijd

- 1. Deze cao heeft een looptijd tot 1 oktober 2022. De cao eindigt van rechtswege zonder dat daarvoor opzegging is vereist.*
- 2. De Stichting PAWW stelt vast vanaf welke datum, gelegen na inwerkingtreding van deze cao, het aanvullingsreglement in werking treedt.*
- 3. Centrale werkgevers- en werknemersorganisaties zullen de cao evalueren, waarbij de evaluatie uiterlijk 1 juli 2021 is afgerond.*
- 4. Indien afzonderlijke cao-partijen wensen deel te nemen aan de opvolgende cao conform de aanbevelingen van centrale werkgevers- en werknemersorganisaties, komen zij uiterlijk 6 maanden voor de expiratiedatum van deze cao een nieuwe overeenkomst tot deelname overeen.*
- 5. Ieder der cao-partijen dient uiterlijk negen maanden vóór de expiratiedatum van de cao cao-partijen per adres van de Commissie cao-aangelegenheden bij aangetekend schrijven te informeren wanneer zij niet wenst deel te nemen aan de opvolgende cao.*

Op basis van de hierin opgenomen termijnen heeft de Stichting van de Arbeid het volgende tijdschema vastgesteld.

Tot slot

De Stichting van de Arbeid wijst cao-partijen op de noodzaak nog dit jaar onderling het gesprek aan te gaan over (het vervolg van) de afspraak voor de private aanvulling WW en WGA vanaf 1 oktober 2022, die zijn oorsprong kent in het Sociaal Akkoord van 11 april 2013. Het is belangrijk dat de Stichting Private Aanvulling WW en WGA (SPAWW) tijdig de voorbereidende werkzaamheden kan oppakken ten behoeve van cao-partijen om vanaf 1 oktober 2022 nieuwe verzamel-cao's in te dienen. Belangrijke deadlines voor cao-partijen (zie het schema hierboven) zijn 1 januari 2022 en 1 april 2022. Mede op verzoek van de Stichting van de Arbeid zal SPAWW zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1 november a.s. informatie beschikbaar te stellen via de website www.spaww.nl. Het gaat dan onder meer om geactualiseerd teksten van de verzamel-cao en het reglement (inclusief statuten) en aanmeldingsformulieren voor de periode 1 oktober 2022 tot 1 oktober 2027.

Met vriendelijke groet,
STICHTING VAN DE ARBEID

Eddy Haket
secretaris